Wieloletnie Ramy Finansowe i Polityka Spójności 2028-2034

Komitet Monitorujacy dla FEL 2021-2027

Lublin, 22 października 2026

Elżbieta Gajeska – DG REGIO

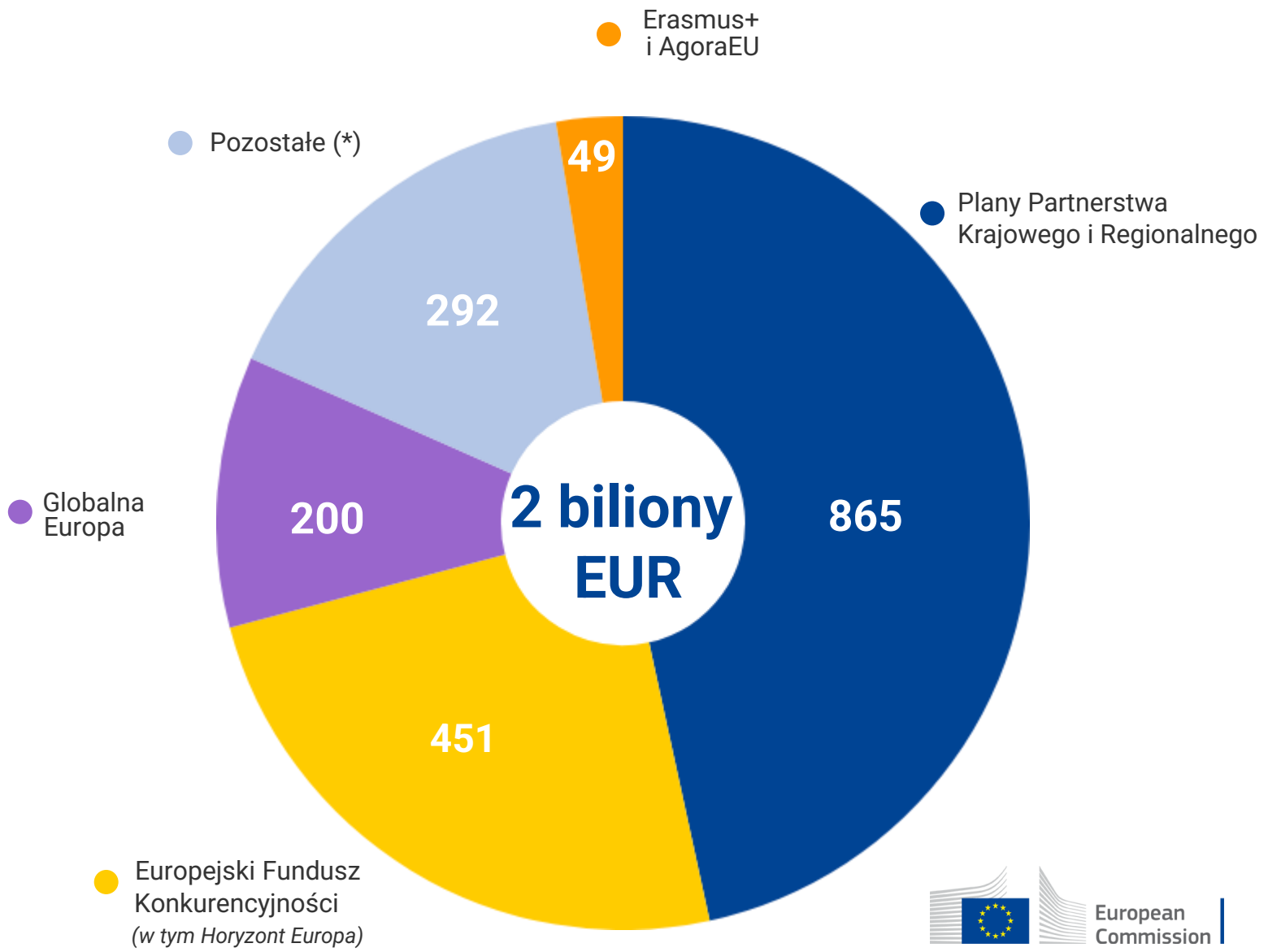
Inteligentniejsze projektowanie

- Z 52 do **16 programów**
- **Prostsze** dla beneficjentów
- **Zorientowane** na wyniki
- Bardziej **elastyczne**

(*) CEF, Ochrona cywilna i zdrowie, Program Jednolitego Rynku, Badania i Szkolenia Euratom, WPZiB, Wymiar Sprawiedliwości, Likwidacja Elektrowni Jądrowych, KTZ, Pericles.

Nie obejmuje spłat NextGenerationEU

Wszystkie kwoty w EUR, ceny bieżące

European Commission

Koperta finansowa

Fundusz Partnerstwa Krajowego i Regionalnego — 865 mld EUR

Plany partnerstwa krajowego i regionalnego — 783 mld EUR

regiony mniej rozwinięte	**218 mld EUR**
rolnictwo – dopłaty bezpośrednie i część WPRyb	**296 mld EUR**
sprawy wewnętrzne (HOME)	**34 mld EUR**
kwota bez prealokacji sektorowej/geograficznej	**235 mld EUR**

+ 150 mld EUR opcjonalnego wsparcia kredytowego

Fundusz Społeczno-Klimatyczny — 35 mld EUR

Plan Interreg — 10,3 mld EUR

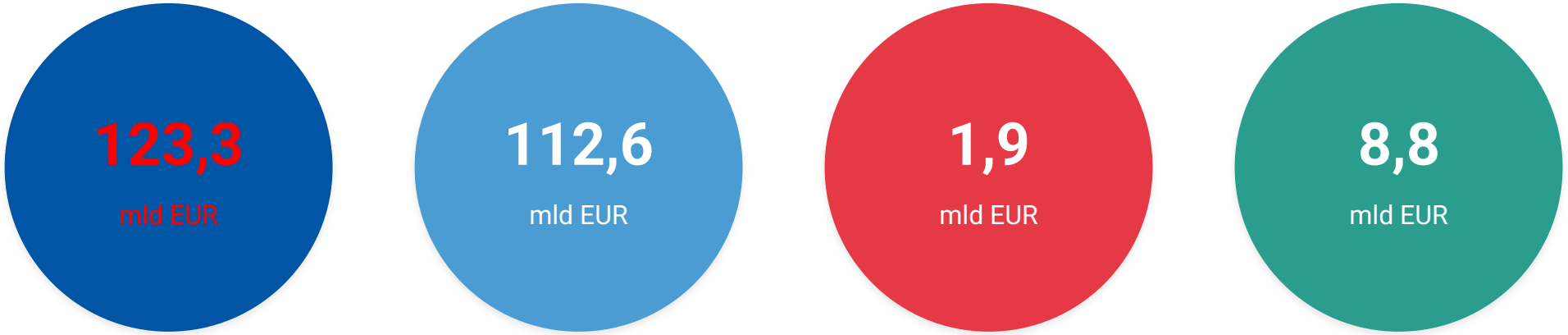
Instrument UE — 72 mld EUR

działania UE	**63 mld EUR**
rezerwa na wyzwania i priorytety	**8,7 mld EUR**

mld EUR, w cenach bieżących, zaokrąglone

European Commission

Alokacja dla Polski

Całkowita alokacja

Alokacja ogólna

Migracja, bezpieczeństwo i sprawy wewnętrzne

Fundusz Społeczno-Klimatyczny

European Commission

Plany partnerstwa krajowego i regionalnego

Uproszczona struktura

Zmniejszenie liczby programów z ~540 do 27 planów krajowych/regionalnych + 1 Plan Interreg, obniżenie kosztów administracyjnych

Wydatkowanie zorientowane na wyniki

Fundusze powiązane z rezultatami, wspierające projekty o dużym wpływie, transgraniczne i wielonarodowe

Elastyczność i reagowanie kryzysowe

Progresywna alokacja funduszy, łatwiejsze rewizje planów i rezerwa na poziomie UE na nowe potrzeby

Zintegrowane programowanie

Dopasowane, elastyczne podejście dostosowane do potrzeb krajowych/regionalnych; silniejsza synergia polityk

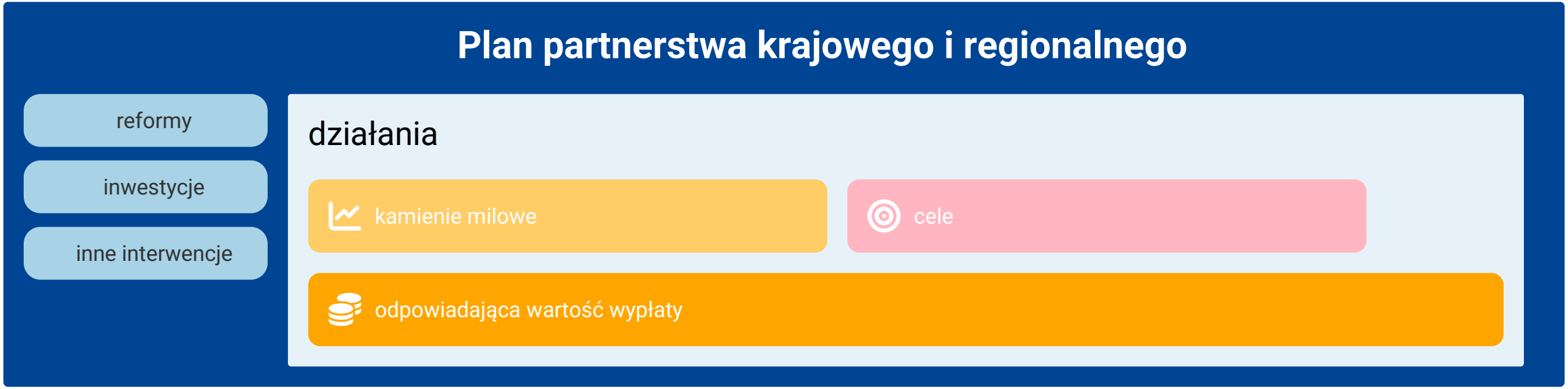
Współodpowiedzialność

Zarządzanie wielopoziomowe i dzielone odzwierciedlające lokalne i regionalne priorytety

14 obecnych funduszy połączonych/skonsolidowanych w ramach planów partnerstwa krajowego i regionalnego

European Commission

Wydajność i szacowanie kosztów

Cele szczegółowe

1 Zrównoważony dobrobyt Europy we wszystkich regionach

- **1.1.** Wspieranie atrakcyjności terytoriów
- **1.2.** Wzmacnianie bazy przemysłowej Unii
- **1.3.** Wspieranie sprawiedliwej transformacji
- **1.4.** Wspieranie transformacji cyfrowej
- **1.5.** Wspieranie badań i innowacji
- **1.6.** Wspieranie Unii Oszczędności i Inwestycji
- **1.7.** Wspieranie mieszkalnictwa socjalnego
- **1.8.** Wzmacnianie infrastruktury transportowej
- **1.9.** Wspieranie zrównoważonej turystyki
- **1.10.** Wspieranie środowiska i klimatu

2 Zdolności obronne i bezpieczeństwo Europy

- **2.1.** Wzmacnianie przemysłowej bazy obronnej
- **2.2.** Wzmacnianie gotowości na kryzysy
- **2.3.** Wzmacnianie bezpieczeństwa Unii

3 Wspieranie ludzi i europejskiego modelu społecznego

- **3.1.** Wspieranie zatrudnienia
- **3.2.** Poprawa edukacji
- **3.3.** Promowanie równych szans
- **3.4.** Dostęp do usług
- **3.5.** Kwestie demograficzne
- **3.6.** Skutki społeczne ETS2

4 Podtrzymywanie jakości życia w Europie

- **4.1.** Wspieranie dochodów rolników
- **4.2.** Bezpieczeństwo żywnościowe
- **4.3.** Poprawa warunków na obszarach wiejskich
- **4.4.** Zrównoważone rybołówstwo
- **4.5.** Zrównoważone praktyki rolnicze

5 Ochrona demokracji i zdolności instytucjonalnej

- **5.1.** Otwarte społeczeństwa demokratyczne
- **5.2.** Praworządność
- **5.3.** Efektywność administracji publicznej
- **5.4.** Promowanie kultury

European Commission

Co jest kontynuowane?

- Zarządzanie dzielone
- Zasada partnerstwa i zarządzanie wielopoziomowe
- Geograficzny zasięg – wszystkie kategorie regionów; zróżnicowane współfinansowanie
- Nacisk na regiony słabiej rozwinięte z minimalnymi alokacjami
- Podejścia terytorialne: Miasta, obszary wiejskie, regiony wschodniej granicy, wyspy i regiony najbardziej oddalone
- Możliwość tworzenia rozdziałów regionalnych i Instytucji Zarządzających
- Silne zaangażowanie partnerów regionalnych w projektowanie i wdrażanie Planu
- Władze regionalne pozostają w pełni odpowiedzialne za projektowanie działań politycznych i wdrażanie, w tym bezpośredni kontakt z Komisją

Co jest nowe?

- Model realizacji – płatności oparte na spełnieniu kamieni milowych i celów przypisanych do inwestycji i reform
- Płatności za realizację reform
- 14 obecnych funduszy połączonych/skonsolidowanych w ramach jednego zbioru zasad
- Zwiększona wbudowana elastyczność
- Wzmocnienie administracji publicznej i budowania zdolności – dedykowany cel szczegółowy
- Brak wstępnej alokacji środków dla regionów przejściowych i bardziej rozwiniętych
- Mniej zasad i więcej negocjacji na początku

Semestr europejski i reformy

- Plany muszą odpowiadać na wszystkie lub znaczącą część wyzwań zidentyfikowanych w kontekście Europejskiego Semestru i zaleceń dla poszczególnych krajów (CSR), a także zaleceń WPR, spójności z Krajowym Planem w Zakresie Energii i Klimatu, Jednolitym Rynkiem, planami struktur fiskalnych itd.
- Powiązanie finansowania z reformami na poziomie krajowym i regionalnym.
- Warunki podstawowe przekształcone w reformy dostosowane do potrzeb.
- Dla poziomu regionalnego - prawne zabezpieczenia zapewniające, że regiony:
  - nie są karane za reformy krajowe poza ich kontrolą;
  - otrzymują pełny należny im wkład UE.

Koncentracja tematyczna i cele wydatkowania

Co zachowano?

Obecny cel wydatkowania klimatycznego na poziomie WRF (30%) przekształcony w połączony zielony cel wydatkowania na poziomie 35% w całym WRF, ale zróżnicowany – dla Funduszu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego 43%

Co jest nowego?

Brak koncentracji tematycznej

Minimalny cel "wydatkowania" 14% na cele społeczne (z wyłączeniem minimalnej kwoty na rolnictwo)

Połączony cel wydatkowania na klimat i bioróżnorodność

European Commission

Pula elastyczności i przegląd śródokresowy

Przegląd śródokresowy Planów

- Zmienione Plany do **31 marca 2031 r.** (rok wcześniej niż obecnie)
- W oparciu o sytuację społeczno-gospodarczą - ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb terytorialnych
- Uwzględnia: wyniki ewaluacji, postępy, kryzysy, praworządność, Semestr Europejski
- Propozycja programowania kwoty elastyczności
- Przegląd szacowanych kosztów

Kwota elastyczności

- 25% koperty każdego państwa członkowskiego:
- 5% na reagowanie kryzysowe do przeglądu śródokresowego
- 15% na przegląd śródokresowy
- 5% po przeglądzie śródokresowym
- Kwota elastyczności nie jest programowana, ale jest uwzględniona w planie (rezerwa)

Zarządzanie dzielone

Co zostało utrzymane?

- Instytucja zarządzająca
- Instytucja audytowa
- Komitet monitorujący
- Obowiązki państwa członkowskiego
- Obowiązki Komisji

Co jest nowego?

Instytucja koordynująca na poziomie Planu:

- Monitorowanie wdrażania Planu
- Zapewnianie spójności
- Składanie wniosków o płatność
- Przedkładanie deklaracji zarządczej
- Zapewnianie przepływów finansowych do instytucji zarządzających

Komitet koordynujący

- Komitet monitorujący na poziomie Planu

European Commission

Wkład krajowy i zaliczki

Minimalny wkład krajowy:

- 15% dla regionów mniej rozwiniętych
- 40% dla regionów przejściowych
- 60% dla regionów bardziej rozwiniętych

Dla środków krajowych minimalny wkład zależy od średniej ważonej populacyjnie obowiązujących stawek wkładu dla regionów danego państwa członkowskiego

- 20% dla Interreg i 15% dla współpracy regionów najbardziej oddalonych/współpracy transgranicznej zewnętrznej

Płatności zaliczkowe:

Tylko początkowe:

4% w 2028 r.

3% w 2029 r.

3% w 2030 r.

Interreg:

4% w 2028 r.

4% w 2029 r.

4% w 2030 r.

European Commission

Regiony wschodniej granicy

- Obowiązek uwzględnienia szczególnych potrzeb i wyzwań regionów wschodniej granicy
- W ramach polityki spraw wewnętrznych (DG HOME) państwa członkowskie graniczące z Rosją i Białorusią otrzymają dodatkowe finansowanie na pokrycie swoich szczególnych potrzeb

European Commission

Dziękuję!

Więcej informacji: strona internetowa dedykowana WRF 2028-2034

© Unia Europejska 2026

O ile nie zaznaczono inaczej, ponowne wykorzystanie niniejszej prezentacji jest dozwolone na podstawie licencji CC BY 4.0. W przypadku wykorzystania lub powielania elementów, które nie są własnością UE, konieczne może być uzyskanie zgody bezpośrednio od odpowiednich właścicieli praw.

European Commission